

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Oslo, 15.03.2013
Vår ref: Anne Johansen/ 13-6980

SVAR PÅ HØRING – FORSLAG TIL LOV OM OMSETNING AV BØKER (BOKLOV)

Virke representerer 16 500 virksomheter med 210 000 ansatte i de fleste næringer, samt frivillig sektor. Vi viser til Kulturdepartementets høringsbrev av 8. februar hvor forslag til lov om omsetning av bøker (boklov) blir sendt på høring.

Omsetning av bøker settes i en kulturpolitisk ramme. I et samfunnsmessig perspektiv går bokens verdi langt ut over det den tilbyr den enkelte leser isolert sett, og det er ingen tvil om at det er viktig å bevare boken som et medium. For å oppnå de litteratur- og språkpolitiske målsettingene er det videre avgjørende at bøker faktisk når ut til og blir lest i det brede lag av befolkningen. Kulturdepartementets pågående arbeid med å få på plass virkemidler som sikrer dette på en best mulig måte er viktig. Valgene som nå skal tas knyttet til innholdet i en boklov kan få stor betydning for utviklingen i bransjen, og kan få følger som det kan være vanskelig å reversere om det skulle vise seg at man har valgt feil. Virke mener det er av overordnet betydning å presisere at en boklov først og fremst må ivareta litteraturens og forbrukernes interesser.

En boklov må ikke fungere som et hinder for innovasjon. Bokbransjen står overfor store endringer. Særlig den digitale utviklingen vil unektelig føre til endringer i bransjen, med de muligheter og utfordringer dette gir. E-handelen med bøker øker stadig. E-bøker har også gjort sitt inntog, og vil høyst sannsynlig bli stadig mer populært i takt med at den digitale utviklingen legger bedre til rette for lesing av e-bøker, noe vi også har sett tydelige tegn på det siste året i Norge. Man må også ta høyde for at den digitale utviklingen kan føre til at vi i fremtiden ser strukturendringer i bransjen. Det er derfor viktig å være fremtidsrettet i utformingen av fremtidens virkemidler, slik at virkemidlene ikke hindrer innovasjon og utvikling i verdikjeden for bøker.

Kulturdepartementet foreslår å fastsette et ikke-diskrimineringsprinsipp basert på eierskap. Virke mener at gitt et fastprissystem bør nettopp et ikke-diskrimineringsprinsipp basert på eierskap være et bærende element i bokloven. Vi mener videre at skaffe- og leveringsplikt også vil være et viktig element særlig ved et fastprisregime. Begge elementer er viktig for å unngå eventuell misbruk av markedsrett, og å sikre tilgjengelighet, mangfold og bredde. Vi vil i det følgende konsentrere oss om ikke-diskrimineringsprinsippet.

For å sikre ikke-diskriminering kan en tenke seg ulike virkemidler. Spørsmålene som departementet tar opp om å innføre en avanseregulering i bokmarkedet og å oppnevne en særskilt nemnd må etter Virkes mening ses i sammenheng.

Virke vil ikke ta stilling til om nemnd eller avanseregulering er mest hensiktsmessig for å sikre ikke-diskriminering. Vi vil likevel, basert på erfaringer med avanseregulering fra

Hovedorganisasjonen Virke

Besøksadresse:
Henrik Ibsens gate 90
NO 0255 Oslo
Postadresse:
P.O. Box 2900 Solli
NO-0230 Oslo
Tel +47 22 54 17 00
Fax +47 22 56 17 00
E-post
info@virke.no
Bankgiro
6030.05.18543
Org nr.
970 134 646 MVA

andre bransjer, fremheve at det å følge opp en avanseregulering vil kreve ressurser både fra myndighetenes og bransjens side. Det vil ikke minst kreve nær dialog mellom myndighetene og bransjen, bl.a. for å sikre uønsket vridning mellom produkter (dette er en utfordring i apotekbransjen). Virke ser det som sannsynlig at arbeidsmengden for en evt nemnd vil bli større enn hva Kulturdepartementet i høringsnotatet gir uttrykk for at forventes (jf høringsnotatet s.29).

Kulturdepartementet foreslår at nemnda skal bestå av tre medlemmer, der Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen foreslår en representant hver og en jurist oppnevnes som leder. Virke mener det er vesentlig at medlemmene av en særskilt nemnd som skal gi rådgivende uttalelser om forståelsen av en boklov er uavhengige, og ikke består av representanter som er knyttet til noen av leddene i bokbransjen.

Med en boklov vil det være viktig med en fortsatt oppfølging av måloppnåelse innen tilgjengelighet, kvalitet, bredde, mangfold og fornyelse for å følge med på om bokloven støtter opp om de litteratur- og språkpolitiske målsetningene.

Vennlig hilsen

Hovedorganisasjonen Virke

Alisdair Munro
Direktør

Anne Johansen
Fagsjef